

... in kliči me Antonija – ali pa Jane Doe (1637 bralcev)

Petek, 3. 12. 2010

Janez Janša

Dih sprva služi kot sredstvo mehanizacije, kot zvočno dopolnilo k sliki ženskega telesa kot robota. V nadaljevanju simulira seksualni akt ter hkrati spominja na dihanje pri fizično zahtevnih vajah. Skozi repetitivnost in gradacijo fizičnih partitur se v trenutku zazdi, da bo prišlo do zlitja telesa in diha, do rojstva organskega giba. Kljub naznaki, se le-ta ne zgodi. V obnovi in nadgradnji materiala iz študijskega dela *HabitsAreWorthBeingFanaticalAbout*, izvedenem leta 2007, se tokrat avtoricama Jasmini Križaj in Nini Fajdiga na odru pridružita še Clarice Braga Barbosa Lima iz Brazilije in Leila McMillan iz ZDA. Nocoj jih lahko – kot sugerira naslov – kličemo Antonija. Razstavljene v Jakopičevi galeriji, v skoraj identičnih subtilno erotičnih kostumih, s črnimi prevezami preko oči in rahlo razprtimi nenamazanimi ustnicami – kot bi bile v nasladi - čakajo. Da vstopimo in se posedemo v obroč stolov okoli belih linolejskih pravokotnikov, ki označujejo razstavno-uprizoritveni prostor.

Tišina. Sprememba luči.

Telesa plesalk se posamično, skoraj meditativno spustijo v gib. Originale koreografskih elementov, ki jih izvaja vsaka od plesalk, bi lahko iskali in tudi našli v bogati zakladnici pop kulture. A za razliko od načina izvedbe v njihovem primarnem okolju, je v predstavi gib stiliziran, izpostavljeno mehaničen, na trenutke pornografski, oguljen v odsotnosti emocij. Goli fisis, priveden do groteske.

Sterilna luč in razširitev z dveh na štiri telesa plesalk podvoji potujitveni učinek telesa; na pomenski ravni pa je nova dimenzija predstavi dodana z vključitvijo brandov telesa nosečnice in telesa queer identitete - podob, ki postajata v sodobni družbi vse bolj prisotni in uporabljeni v politično korektnih ali nišnih oglaševalskih kampanjah.

Kljub temu da se telesa v reprezentaciji bistveno razlikujejo, jim repetitivnost in identičnost v izvedbi onemogočita možnost avtentičnega izraza ali spontanosti; prostor učinkuje surrealistično, telesa v njem bodisi v mirovanju bodisi v gibanju pa delujejo kot najdeni predmeti.

Sprememba luči. Ilustrativna. Nepotrebna. Spominja na atmosfero diskoteke ali nočnega kluba.

Brez vzpostavitve fizičnega kontakta ali kontakta s pogledom, plesalke med seboj prevzemajo koreografske elemente. Njihovo gibanje zaznamuje sinhronost, nekakšna medsebojna uglašenos in ponotranjenost izvajanih akcij. Gradacija tako v smislu vse kompleksnejših koreografskih partitur kot tudi ritma njihove izvedbe preko koreografskih vložkov, ki spominjajo na gimnastiko ali celo borilne veščine, pripelje do transformacije v neke vrste samozadostni organizem. Ki se hrani sam iz sebe – ki sam sebe obnavlja. Bolj kot za nezmožnost prenehati se zdi, da gre za zavestno odločitev izvajalk vztrajati v predpisani in splošno sprejeti partituri popredmetenja.

Kot da nas gledajo – a nas, že zaradi preveze preko oči - ne morejo ali nočejo videti.

In gledamo jih in jih ne vidimo. Ker tega kar resnično so – ne morejo ali nočejo pokazati.

Reorganizacija pozicij moči. Naš pogled, ki je ocenjeval, analiziral, zaužival, nam postane nevzdržen. Moč postane nemoč. Njihova redukcija na predmet poželenja pa se nam kot izpraznjenost izkušnje srečanja, ki se pravzaprav ni zgodilo, vrne kot bumerang.

Če bi izvedbi predstave, ki tematizira figuro ženskega telesa v današnji pop kulturi, lahko zamerili splošnost v pristopu k obravnavani temi, je njen močan atribut predvsem v vlogi, ki jo v predstavi igra produkcija zvoka, ki presega status splošno sprejetega statementa in nakazuje polje novega pogleda na staro tematiko. Zvočno podobo namreč ustvarjajo plesalke same, z dihom, iniciiranim z gibom in zvokom trenja telesa ob podlago. Brez dodatnih zvočnih efektov.

Dih sprva služi kot sredstvo mehanizacije, kot zvočno dopolnilo k sliki ženskega telesa kot robota. V nadaljevanju simulira seksualni akt ter hkrati spominja na dihanje pri fizično zahtevnih vajah. Skozi repetitivnost in gradacijo fizičnih partitur se na trenutke zazdi, da bo prišlo do zlitja telesa in diha, in posledično do rojstva organskega giba, do nove formacije. Ta se – z odstranitvijo preveze z oči - zgodi šele med priklonom, s tem pa nam postavi vprašanje, ali gre za zavestno odločitev ali izgubljeno priložnost.

Resnično Jane Doe je med dihom in telesom iskala Saška Rakef